

БЛАЖЕННИЙ КЛИМЕНТІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ: 150-та річниця від дня народження

За часів незалежної України ім'я Блаженного Климентія Шептицького на загальноцерковному і національному рівні вперше глосно прозвучало у 2001 році, коли святий Папа Іван Павло II в часі свого Апостольського візиту в Україну, перебуваючи у Львові, підніс його до лику святих, називаючи «*блаженним Католицької Церкви*». Відтоді вже минуло чимало, а питання про те, ким же був отець Климентій Шептицький і яку роль відіграв у житті Української Греко-Католицької Церкви і українського народу щойно тепер, у 150-літній ювілей від дня його народження, починає знаходити свою достойну відповідь.

Чому так сталося? Мабуть, головна причина — у тому, що отець Климентій Шептицький ще за часів свого життя на землі знайшов свою нішу у місії його рідного брата Митрополита Андрея. У цьому він вбачав Божу волю супроти нього. Такою була і його природна вдача, яка, зрештою, стала тим добрим ґрунтом, на якому зродилося його монаше покликання. Проте це аж ніяк не означає, що він був менш здібним чи недооціненим.

Його сучасник і надзвичайно близький приятель — Митрополит, а опісля патріарх Йосиф Сліпий, — є одним із головних свідків того, що у передвоєнній УГКЦ усі прекрасно розуміли роль отця Климентія у справі, яку в тяжких трудах і болях провадив Митрополит Андрей. У короткому *Життєписі* Митрополита Андрея,

який патріарх Й. Сліпий написав у 1958 році з нагоди 15-ї річниці переставлення до вічності, перебуваючи у радянських концтаборах, окремий розділ він присвячує саме отцю Климентію.

Вже на самому початку він дає йому характеристику, з якої можна зрозуміти багато. Ось його слова:

«Говорячи про м[итрополита] А[ндрея], не можна не згадати про його брата Казимира, і то децю докладніше. Бо він був незвичайно відданий своєму братові — і співробітником, і правою рукою майже в усіх ділах. Доповняв він мит[рополит]а в практичному переведенню великих плянів. Водночас був він гальмою у відважних і нераз ризикованих потяганнях і підприємствах та лив холодну воду, як говорив сам о. Климентій, на розжарений запал вулканічної вдачі свого брата. Притому він його дуже любив і шанував. [...]

В 1947/8 р[оках] о. архим[андрит] Климентій був арештований і умер в таборі, здається, біля Володимира-над-Клязьмою. Того-то, ще за тюрми м[итрополита] А[ндрея], він дуже боявся, бо там мали були запроторити брата, а з тої тюрми, загально говорили, вже ніхто не вертав. Не судилося йому вернутися звідтам. Там і зложив свої святі, струджені кості в обороні Кат[олицької] Церкви.

Він завжди стояв незамітно за плечима м[итрополита] А[ндрея] і мав майже у всіх справах перший голос. Але про це рідко хто знав. Обидва брати, з Божого Провидіння, носили імена перших проповідників католицької віри на Україні: ап[остола] Андрея і папи Климентія. За неї віддали вони і своє праведне св. життя. Розпочався канонізаційний процес м[итрополита] Андрея.

Але разом з ним повинні бути проголошені і його найближчі співробітники: великоруські екзархи о. Леонід Фьодоров і о. архим[андрит] Климентій, що праведністю і святістю життя стоять гідно побіч свого учителя і духовного вітця».

Сьогодні ці слова звучать і сприймаються по-особливому, бо ми вже є свідками того, що сталося опісля. Справді, «дивний Бог у святих своїх», який так усім провадить, що отець Климентій вже є і Блаженним Католицької Церкви, і праведником Народів світу, а його рідний брат Митрополит Андрей, що був головним ідейником і рушієм усієї справи Святої Унії і незалежної України,

дотепер двигає свій хрест земською Голгофою, оскільки на небесній Голгофі він вже перейшов розп'яття і воскресіння та у славі святих молиться за наш Народ.

У 150-ту річницю від дня народження Блаженного Климентія Шептицького, що її ми святкуємо на загальнонаціональному і загальноцерковному рівнях, ми насамперед повинні подякувати Богу, що дав нашому Народові братів Андрея і Климентія Шептицьких. Воістину, якби не вони, то історія УГКЦ, історія Львова, історія Галичини, а також історія України мала б інший вигляд. У чуді, що його сотворив Господь, якому ім'я незалежна Україна, мученичою кров'ю вписані імена братів Андрея і Климентія Шептицьких, а також усіх мучеників та ісповідників віри, які у своєму житті пішли їхніми слідами.

Львів має привілей бути тим містом, з якого і в якому ці святі мужі будували Христову Церкву і незалежну Україну. Зрештою, мощі праведного Митрополита Андрея спочивають саме у Львові — у крипті Святоюрського Архикатедрального Собору. А тому, коли Львів претендує і надалі (зрештою, він зобов'язаний претендувати) на роль авангарду України, він повинен будувати своє майбутнє на спадщині Шептицьких, а їхнє ім'я та християнські цінності, якими вони жили, повинні стати наріжним каменем його майбутнього розвитку. І це не є просто слова — це необхідність, продиктована тяжким досвідом боротьби з Московією. Історія виразно показує нам, що там, де звучать імена братів Андрея і Климентія Шептицьких, там завжди звучить голос Христа і голос України.

*Єрм. Юстин Бойко, студит
21 грудня 2019 року Божого*